

Eerste casus van hulp bij zelfdoding in katholiek Italië

Waardig levenseinde De verlamde Federico Carboni (44) heeft donderdagochtend hulp bij zelfdoding gekregen. Het was een primeur in Italië.

✎ Ine Roox 16 juni 2022 ⌚ Leestijd 2 minuten

Voorstanders van een referendum over Euthanasie demonstreren bij het Paleis van Justitie in Rome.

Foto ANP

„Het leven is fantastisch, en we hebben er maar één. Maar het is nu eenmaal zo gelopen.” Dat zijn de laatste woorden van Federico Carboni, een 44-jarige Italiaan die twaalf jaar geleden

betrokken was bij een ernstig verkeersongeval waarbij hij verlamd raakte. Carboni kon nog praten, maar verder enkel nog één vinger bewegen.

Die vinger heeft hij donderdagochtend gebruikt om op de knop te drukken van een machine waarmee hij zichzelf een dosis dodelijk gif heeft toegediend. Italië heeft geen euthanasiewet, waardoor Carboni's leven niet door een arts mocht worden beëindigd.

Jarenlang probeerde hij zijn handicap te aanvaarden, maar de laatste maanden voelde hij dat hij fysiek en mentaal zijn limiet had bereikt. In zijn afscheidsbrief zegt hij zich te voelen als een op drift geslagen schip in de oceaan, altijd volledig afhankelijk van anderen, en dat hij ernaar uitkijkt „weer vrij te zijn”.

Verzet van het Vaticaan

In Italië verzet het Vaticaan zich hevig tegen euthanasiewetgeving en ook sommige rechtse politici en katholieke partijen zijn ertegen. Onbegrijpelijk, vinden heel wat Italiaanse – ook katholieke – burgers. Een petitie om een referendum af te dwingen voor legale euthanasie werd vorig jaar door 1,2 miljoen Italianen ondertekend. Het referendum kwam er niet, omdat het Italiaanse Grondwettelijk Hof stelde dat het de taak is van het parlement om met een wet over het levenseinde te komen.

Lees ook: **Italiaans hof: euthanasie toegestaan onder bepaalde voorwaarden**

Maar in 2019 had datzelfde Hof in één specifieke zaak geoordeeld dat hulp bij zelfdoding onder specifieke omstandigheden, na goedkeuring van de lokale gezondheidsautoriteiten en van een ethische commissie, niet strafbaar is. Federico Carboni baseerde zich hierop om donderdag op een legale manier en met hulp uit het leven te stappen. Voor katholiek Italië is dit een primeur.

Eerder had een verlamde man nog moeten uitwijken naar Zwitserland

Bij gebrek aan een euthanasiewet bestaat in Italië echter geen enkele procedure over hoe het dan verder moet, klinkt het bij de vereniging Luca Coscioni, een Italiaanse organisatie die ijvert voor het recht op euthanasie, en die Carboni bijstond bij zijn twintig maanden durende strijd om te mogen sterven. Niet alleen moest Carboni zelf op de knop drukken, hij moest ook

zelf de kosten dragen. De machine kostte 5.000 euro, geld dat de vereniging Luca Coscioni vlug voor hem had opgehaald.

Vrijspreek begeleider

Het arrest waarop Carboni zich beriep, uit 2019, kwam er nadat Fabiano – ‘Fabo’ – Antoniani, een populaire dj die verlamd en blind was geworden na een ongeval, door een lid van de vereniging Luca Coscioni naar Zwitserland was gebracht, waar hulp bij zelfdoding legaal is. Deze begeleider had zich bij thuiskomst aangegeven bij de politie, om zo een rechtszaak af te dwingen. Dat leidde tot het arrest van het Grondwettelijk Hof, dat stelde dat de reisgezel van dj Fabo geen misdrijf had gepleegd.

Federico Carboni, die donderdag uit het leven stapte, had ook naar Zwitserland kunnen gaan. Maar hij wilde zijn leven in zijn vaderland beëindigen. Zijn geassisteerde zelfdoding kan een nieuwe stap zijn in de legalisering van euthanasie en een waardig levenseinde in Italië.

Een vorige stap was de invoering van een ‘biologisch testament’ of wilsbeschikking, in 2018, waarin Italiaanse burgers kunnen laten vastleggen dat ze onder bepaalde omstandigheden een medische behandeling weigeren. Eluana Englaro had dat niet. Zij raakte na een ongeval in een vegetatieve toestand. Haar vader voerde een jarenlange juridische strijd om zijn dochter in 2009, zeventien jaar na het verkeersongeval, van de machines te mogen loskoppelen.

Praten over zelfdoding kan bij de landelijke hulplijn 113 Zelfmoordpreventie. Telefoon 0800-0113 of www.113.nl.